

GERİ ZEKÂLI MIYIZ?

EROL AFŞİN

www.erolafsin.net

↘ Toplumumuzda, hemen her yerde bu sözle karşılaşmak mümkün! "Geri zekâlı mısın sen, bu böyle olur mu hiç?" gibi söylemlerle muhatabımızı küçük düşüren ifadeler sarfediyoruz. Ama o an, kendimizi karşımızdakinin yerine koymuyor ve bilgiç bir eda ile yolumuza devam ediyoruz.

Sosyal bir konu olması bakımından bunu önemli buluyorum. Mesele toplumda istenilen seviyeye gelmeyen öğrencilere, "Tembel, geri zekâlı" damgaları vurulabiliyor. Oysa tembel öğrenci yoktur, yönlendirilmeyen öğrenci vardır. Yeni bir öğretim yılının ortasındayız ve çocuklar, gençler harıl harıl ders çalışıyor. Ancak bir sorun var: Bu öğrenciler, ne için çalıştıkları, bu bilgilerin okul hayatından sonra nerede kullanabilecekleri konusunda bihaberler. Hâl böyle olunca "tembel ve geri zekâlı" diye nitelediğimiz öğrenciler ortaya çıkıyor. Ancak bu sıfatların yanlış olduğunu

da maalesef atlıyoruz. Bugün zekâ seviyesini belirlemek için "IQ" denilen sayısal zekâ, zekâ seviyesini ölçmek için tek başına yetmemektedir. "İnsan beyninin birbirinden bağımsız halde pek çok çalışmayı gerçek-

leştirdiğini söyleyen Haward Gardner, zekâ türlerini sekiz gruba ayırır:

- Sözel zekâ
- Sayısal zekâ
- Görsel zekâ
- Müzik zekâsı
- Bedensel zekâ
- Sosyal zekâ
- İçsel zekâ
- Doğal zekâ¹

Bazen bir yere, hedefe doğru ilerlerken, bir taraftan ayaklarımız bizi gideceğimiz yere doğru götürür, bir taraftan da derin düşüncelere dalarız. Bu, beynimizin aynı anda pek çok işlevi gerçekleştirdiğine dair basit

bir örnektir. Görülüyor ki, bir insana "geri zekâlı" demenin hiçbir mantıklı açıklaması yoktur. Dolayısıyla "geri zekâlı" kavramının, toplumumuzda sadece bir kızgınlık tepkisi olarak ortaya çıktığını söylemek mümkündür.

Hiçbir şey yapmadan bir sınavı başarmayı ya da bir hedefe ulaşmayı bekleyenler geri zekâlı değil, kendini kandıran insanlardır. Bu sebeple zekâ gelişimleri, okulöncesi eğitimden itibaren başlamalıdır. Günümüzde okulöncesi eğitim çalışmaları

olsa da toplumdaki yaşanan olaylara baktığımızda sistemin henüz yerleşmediğini ve sıkıntılar olduğunu söylemek mümkündür. Çocuğun, yukarıdaki zekâ türlerinin birinden veya birkaçından başarılı olabilmesi için öncelikle iyi bir ebeveyn olmak gerektiği kaçınılmazdır. Bu bağlamda, Prof. Dr. Atalay Yörükoğlu'nun çok önemli tespitlerinden oluşan kitaplarını okumanızı öneririm.

Çocukların soruları karşısında bıkıp "of" demek yerine, onların sorularını sabırla cevaplayarak düşünen ve sor-

gulayan bir nesil yetiştirmek elimizde. M. Kemal Atatürk'ün deyişiyle, "Fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür" nesiller yetiştirmek çok da imkânsız olmasa gerek!

¹KAYNAK: HABERTÜRK